

Téereb Danyeel — Limu ñeent-fukk ak juróom-ñent

Ubbi dëgg-dëgg yi: Waxu Guddi-génn gi, Yoonu Lislām, ak Jéexital Nattu gu Mujj gi ci Bes yu Mujj yi

Jeff Pippenger
2024-01-13

Yokku xam-xam gi am soloon bi juróom bi ci peeñug Dexu Ulai baññ a tëjje ci atum 1798, jur na jàngat gu nattu gu agsi woon ci ndamam ci yëngu-yëngu Wax ju Diggante guddi ci 1844. Wax ju Diggante guddi ci fan yu mujj yi, ji ñu ngi léegi ubbi, feeñal nañu ko ci moomu jaar-jaaru waxtu, te mu ëmb noonu noonu dëgg yu nattu ya dëkkoon ci moom, ndaxte yégleb Wax ju Diggante guddi, ji ñu ngi léegi ubbi, dellusiw la ci jewel yi Miller.

“Dëgg-dëgg yi nu jotoon ci atum 1841, ‘42, ‘43, ak ‘44, léegi war nañu leen a jàng te yégle. Bàtteb malaaka bu njëkk bi, ñaareel bi, ak ñetteel bi, ci jamono yi ñëw dinañu leen a yégle ak baat bu kawé. Dees na leen joxe ak dogal gu tar ak ci kàttanu Xelu mi.” Manuscript Releases, volume 15, 371.

Mbiri gu mag guy bi jëfandikookat bu guddi ci sunu jamono mooy wër-gëramu Islaam ci ñetteelu ay. Ñetti ay yi ci Islaam dañoo leen wote ñoom ñépp ci ñaari màndargay Habakuk. Baatu “Yuuxu Guddi” bu fan yu mujj yi, tambalee nañu koo ubbi ndànk-ndànk ca naqar ga amee 18 Sulet 2020, ba waxtu yàgg bi ci fan yu mujj yi aksee. Naka la woon ci baatu “Yuuxu Guddi” ci jaar-jaari Millerit yi, noonu itam bataaxalu fan yu mujj yi di yokku ndànk-ndànk ba mu agsi ci poñ bi ndaje dajale Exeter di tegtal. Foofa, xale yi ju jigéen yi am nañu diwlin, walla amuñu ko.

Waxi Yàlla yi Esayi wax ci kaw góor yu reer saaga yi di kilifte nit ñi dëkk Yerusaleem, xamle na ne peeñ mi dafa nekkoon ci ndoxum naan yi dëkk Efrayim ni téere bu ñu tëj. Ci xaaj bi ci Esayi, liggéeyu soppi mandargay Seytaane ba mu nekk mandargay Yàlla, ni ko ñu defee ci taarixu Adventism, war nañu ko jàpp ni banqu potyeeekat. Liggéey boobu mooy dajal tekkital “bès bu nekk” nekk mandargay Kirist, fekk mooy mandargay Seytaane. Ba Daniel jëfandikoo baat bi “tamid” ngir mu doon mandargay yoonu paganism, tànn na ko ngir yëngu-yëngu mandarga, ndaxte baat bi tekki na “bu sax”.

Am na ñetti doole yu jiite àddina bi ba Armageddon, te jëkk ci ñetti doole yooyu mooy njàngum ji (pagaanis). Njàngum ji tambalee xareem ak Yàlla ca asamaan. Njàngum ji di wéyal xare woowu ba njëlbu junni at yi, ba ci mujj mu bees ko.

Te bu junni atumriy, dees bi dina bàyyi jël ko ci kërëm kaso, te dina génn ngir nax xeeti àddina yi nekk ci ñeenti weti suuf si, Gog ak Magog, ngir dajale leen ci xareb ba; te limu ñoom mel na ni suufus géeg gi. Te ñu yéeg ci yaatuwaayu suuf si, daldi wër bëti gaayi gaayi yi ak dëkk ba ñu bëgg; waaye safara wàcc na ci Yàlla, jóge asamaan, daldi leen lakk. Te Seytaane mi leen naxoon, ñu sànni ko ci dexu safara ak soufre, fa rab wa ak yonent bu dëggul bi nekk, te dees na leen sonal guddi ak bëccëg ba fàww. Peeñu Yowaana 20:7–10.

Rabba wi (papote bi) mooy ñaareelu juróom-ñett yi diir àddina ba Armageddon, te yonent bu dëggul bi (Etazini) mooy ñetteelu juróom-ñett boobu; ñoom ñaar ñépp feeñ nañu ci jaar-jaari mbirum bant ba, te ñoom ñaar ñépp dees na leen alag ci Ñëw gu Ñaareelu Almasi bi.

Te rab ji jàpp na ko, ak moom yonent bu dëgërul bi miy def kéemaan yu nekk ci kanamam, yi mu naxee ñi jot màndarga rab ji ak ñi di sujjóotal ay nataalam. Ñoom ñaar ñépp sànni nañu leen ci lu dul dee, ci dexe safara buy lakk ak suufur. PEEW MI 19:20

Ba Dañeel tannée baat bu Ebre “tamid” (ndawul / sax ci kaw) ngir nekk melokaanu ngëm-yàqare gi ci tuuti (Seytaane), mu tann baat bu firnde ne Seytaane moo sax ci xeex ak Yàlla. Ñaari kàttan yi des duñu dox ci seen xare ak Yàlla lu dul ci ay waxtu yu ñu dogal. Tannug Dañeel ci baat bi “tamid” (ndawul / sax ci kaw) amoon na càkkuteef, te doonoon lu jub.

Ni Yàlla feesaloon na ruuhu nelaw gu xóot ci ñi, te mu tēj seeni bēt, te nettali Esayi ci musiba gi ci ñoom, bi mu jógée ci saar ñaar-fukk ak juróom-ñett ba dëppook saar ñaar-fukk, mu bind ne:

Léegi, demal bind ci seen kanam ci ab xalima, te nga bind ko ci ab tééré, ngir mu nekk ba jamono yi di ñëw, ba fàww: ne lii mooy xeet bu weddi, doom yu fen, doom yu bëggul dégg yoonu Boroom bi: ñiy wax ñi gis, “Buleen gis”; te ñi yonnent, “Buleen nu wax lu jub; waxleen nu ay wax yu lewet, yonnéleen nu ay naaféq: génneleen ci yoon wi, wēlbaticuleen ci tukki bi, dindileen Ku Sell ki Israyil ci sunu kanam.” Moo tax nii la Ku Sell ki Israyil waxe: “Ndax seede ngeen baña wax jii, te wéeru ci tooñ ak ngàngóo, te sukkandiku ci loolu, moo tax bàkkaar bii dina nekk ci yéen ni pax bu bëggoon a daanu, buy metti ci miir mu kawe, te yàqubam di ñëw saa si, ci benn xaatim rekk. Dina ko damm ni ñuy damme ndablu tabaxkat ndab yi, buy damm ba ne tasaaroo; du yërēm, ba taxul benn xott bu gën a nekk ci ay tasaaram, ngir jël safara ci taal bi, walla jël ndox ci teen bi.” Ndaxte nii la Boroom bi Yàlla, Ku Sell ki Israyil, waxe: “Ci dellusi ak noflaay ngeen di mucc; ci dal ak wóor ngeen di am seen doole”; waaye bëggoowuleen. Esayi 30:8–15.

“Taabal” bi ñu bind, mooy taabal yi ci Habakuk saar ñaareel bi, yi ñu defoon ngir ñi leen jàng man a “daw” ba siiwal ndaw li. “Téere” bi def “xalaat” ci “taabal” bi, mooy Habakuk. “Taabal” bi nekk ci “téere” Habakuk, dafay tegtal ab yoonu nattu gu feeñal “xeet wu weddi, doom yu fen, doom yu bëggul a dégg yoonu Boroom bi.” “Xeet wu weddi” wi bañ a “dégg,” ñooy ñi nekk ci Yereimi bi di bañ a dégg baatub trompetu sàmmkat bi.

Te yokk naa ay wottukat ci seen kaw, naan: “Dégluleen baatu liif bi.” Waaye ñu ne: “Dunu déglu.” Yereimi 6:17.

Ñi ñu déggadi te bëggul woon dégg, ñooy ñi ci jaar-jaaru Esayi te itam ci jaar-jaaru Kirist.

Mu ne: Demal te wax nit ñi, ne leen: Déglu-leen dëgg-dëgg, waaye buleen xam; gis-leen dëgg-dëgg, waaye buleen seet ba xam. Déf xolum nit ñii mu dëgër te fees, diisallo say nopp, te tēj seen bēt; ngir bañ a gis ak seen bēt, ak a dégg ak seen nopp, ak a xam ak seen xol, ba noppi dellu ci Yàlla, te ñu wéral leen. Esaie 6:9, 10.

Ñi rebel yu deaf yi ci Kàddu Esayi bi man nañu “dégg”, waaye duñu “dégg”, te seen bañ a “dégg” mooy won ne “xamuñu.” Ñoom lañu di ñi bon yi ci Daniel, te itam ñoom lañu di janq bu xel yi ci

Macë, yi xamul yokkute xam-xam wiñu tegtal ci “taabal” ba, biñu màndargaal ci “tééré” Habakkuk. Su fekke ne rebel yu deaf yi ci Esayi déggoon nañu, man nañu leen soppi te wéral leen; waaye seen xol dafa ñaw, moo tax duñu man a xam njàngale Gëstu Guddi ga. Yeesu joxe na benn seede su ñaareel ci mbirum rebel yu deaf yi.

Noonu yi ñëw, ne ko: Lu tax ngay wax ak ñoom ci léeb? Mu tontu ne leen: Ndaxte jox na leen ngeen xam kumpay nguuru asamaan, waaye ñoom deesul leen ko jox. Ndax ku am, dees na ko dolli, te dina am lu bare; waaye ku amul, sax li mu am dees nañu ko nangu ci moom. Moo tax maa ngi wax ak ñoom ci léeb: ndax gis-gis, gisunuñu; dégg-dégg, dégguguñu, te xamuñu dara. Te ci ñoom la yonent Esayi waxoon di mat, bi mu ne: Dégg ngeen di dégg, te dungeen xam; gis ngeen di gis, te dungeen seet xam. Ndaxte xol nit ñi dafa dëgër ba gëna metti, seeni nopp dañuy dégg ak coono, te seeni bët dañu tēj; ngir bañ a gis ak seeni bët, dégg ak seeni nopp, te xam ak seen xol, ba noppi dellu ci Yàlla, ma wéral leen. Waaye barkeel na seeni bët, ndax gis nañu; ak seeni nopp, ndax dégg nañu. Ndax dégg maa ngi leen koy wax, yonent yu bare ak nit ñu jub a bëggoon gis li ngeen gis, te gisewuñu ko; ak dégg li ngeen dégg, te dégguguñu ko. Macë 13:10–17.

Ñi am xam-xam nañ mbóotu lépp yi ci léeb yi, mooy dégg gu ñu wone sàrri ci kaw sàrri. Ñi am xam-xam barkeel nañu ndaxte dañuy gis te dégg, te ñi am xam-xam ak ñi barkeel ñoom ñépp ñu ngi ñu wone itam ci Daniel saar fukki ak ñaar. “Ñi am xam-xam” mooy ñi dégg ndax seen xol yokkute xam-xam bi, mi ñu wone ci “ndab” li ñu màndargaal ci “téere” bu Habakkuk, te “ñi barkeel” mooy ñi muñ di xaar.

Mu ne ko: “Demal sa yoon, Daniel; ndaxte wax yi tēj nañu leen te tēj leen ak séel ba ci jamono ju mujj ji. Ñu bare dinañu sell, te ñu set wecc, te ñu jànkoon; waaye ñi bon dinañu def lu bon; kenn ci ñi bon du ko xam; waaye ñi xel mu leer dinañu ko xam. Te li dale ca waxtu wa sarax su bés bu nekk gi demee, te ñu taxawal xërëm gu yàq, dina am junni ak ñaar téeméeri fan ak juróom-ñeent-fukk. Ku muñ te jot ci junni ak ñett téeméeri fan ak juróom-ñett-fukk ak juróom dina barkeel.” Daniel 12:9–13.

Millerite yi dégg nañu bu baax ne junni ak ñetti téeméer ak fanweeri fan ak juróom-ñett yi tambalee nañu ba saxoo baagan (“bés bu nekk bi”) “jállalees ko,” ci atum 508. Barkeel bi digoon na ko ñi doon xaar ci 1843. Baat bi nekk “cometh” ci kàddu ga tekki na “dëppoo ak” walla “laal.” Atum 1843 “laal” na atum 1844 bi mu jeexee. Bi atum 1843 jeexee, “waxtu yéex bi” bu Habakkuk agsi na, te waxees na barkeel ci kaw ñi xaaron ni ko santoon nañu ci “téere” bi bindoon “taabali yi.” “Téere” bu Habakkuk sant na ñi xaar gis-gis bi.

Dañeel dafay won njàngatug atum 1798 (jamono jeexital bi), ba mu doon ubbe téereem, te ca jamono jooju amoon na fa benn yoonu nattu gu ñetti jéego (ñu sellal ko, ba mu weex, ba noppi natt ko). Jëf-jëf jooju agsi na woon ci jeexitalam ci feeñug jaar-jaari nettali bu nëbbu bu juróom-ñaari dënn. Nettali boobu bu nëbbu mooy ñetti màndarga yu dégg, yi ñu tegtal ci njàqare bu njëkk bi, yégle gu Yuuxu Diggante guddi, ak njàqare bu mag bi. Barkeel bu nekk ci jot ci njàqare bu njëkk bi dafay tegtal benn yoonu nattu gu ñetti jéego ci mujjug njàngatug 1798 ba 1844.

Jàppale atum 1798 ba ci réer gu mag ga ci 1844, dafa mel ni jàppale atum 1989 ba ci yoonu Dibéer bu ñëw lu gaaw. Am na barke bu ñu digeel ñi muñ te xaar peeñ ma tàmbalee yéex ci biir njàqare gu njëkk ga. “Boroom xel yi” ci Daniel fukki ñaar, ñooy ñi “barkeel” te ñu “xaar.” Ñaaw ñi mooy ñi dul “dëgg” ak seen xol, te dul “gis.” Mbir mépp mu jëm ci doxalin Millerite mi, dafa neesal ci ñeenti aaya yu Daniel; te aaya yooyu itam dañuy tegtal jàppale tëj miirug téeméer ak ñeent-fukk ak ñeent-junni nit ñi.

Jaar-jaamu sell ci ñaar-fukki ñenti ay kàddu yooyu, sukkandiku na ci xam-xam bi yokku woon, bi ñu teewoon ci taabali Habakuk, ak yokkute xam-xam bi Yeesu waxoon, ba mu jàngalee ak yoonu “rëdd ci kaw rëdd.” Mu joxe léeb bu topp léeb ngir leeral kumpag kàddug wax ji ci kanam “ñi xereñ ñi.” “Ñi bon ñi” ci Daniel fukk ak ñaar, dëggguñu; te ci 2 Thessaloniens, saar ñaar, seen ñàkk xam-xam mooy lu ñu teewal ni bañug dëgg, te loolu moo indi nax gu metti. Dëgg gi ñi bon ñi bëggul ci bataaxalu Pawulo mooy “bës bu nekk bi,” te ci ñaar-fukki ñenti ay kàddu yi ci Daniel, dëgggu wax ji ci kanam, ji ñu xamale bu leer, mooy “bës bu nekk bi.”

Yeesu wax na taalibeem yi ne ñoom ñu barkeel nañu, te ci loolu mu doon wutale leen ak ñi nekk ci Esayiya, ñi bañ a gis ak a dëgg ngir ñu bañ a dellu ci Yàlla. Ñi ñu barkeel ci Daniel fukk ak ñaar, ñooy ñi muñ a xaar. Ñenti aaya yi ci saaru Daniel fukk ak ñaar, ak itam matug aaya yooyu ci jaar-jaari mbirum Millerite yi, ak itam wutaleg Esayiya ak benn gàngoor gu bañ a dëgg ak a gis, ak itam benn taxawal bu mel ni moom ci diggante ñaari gàngoor yi, bi Kirist defee ko, lépp di jème ci kanam ngir jaar-jaaru yégu-yégu bu nëbbu bu juróom-ñaari dënnu yi, bi agsee ci 18 Sulet 2020. Nattu gu mujj gi ci jaar-jaari Millerite yi, gi tambalee ca njëkk a naqar ga, léegi dees na ko dellloo. Ñenn dinañu gis, ñeneen ñi dinañu bañ a gis.

“Bépp yéene yi ñu joxe woon diggante 1840–1844, war nañu léen di def léen ay yéene yu am doole tey, ndaxte am na ñu bare ñi réer seen yoon. War nañu yónnee yéene yi ca mboolem kër-ceeb yi.”

“Kirist nee na: ‘Yeen a barkeel seeni bët, ndaxte dañuy gis; ak seeni nopp, ndaxte dañuy dëgg. Ndaxte ci dëgg maa ngi leen koy wax ne, yonent yu bare ak nit ñu jub daan nañu bëgg a gis yi ngeen gis, te gisewuñu ko; ak a dëgg yi ngeen dëgg, te dëggguñu ko’ [Matthew 13:16, 17]. Barkeel na bët yi gisoon yëf yi gise woon ci atum 1843 ak 1844.”

“Ñu joxe waññi na ko. Te warul am benn yéex ci jëfandikookat waatub yoonu joxe bi, ndaxte màndargay jamono yi di mat; liggéeyu muj gi war nañu ko def. Liggéey gu mag dina am ci ab waxtu gu gàtt. Benn yoonu joxe dina gaaw a joxe ci ndigal Yàlla, te dina yokku ba nekk xaacu bu kawé. Noonu Daniel dina taxaw ci wàllam, ngir joxe seedeem.” Manuscript Releases, volume 21, 437.

Àngël yi yóbbu nañu William Miller mu dëggoo ne “bi bees bi,” doon na màndarga Room gu yàgg ga, te bàkkaarub jaamano ju yàgg. Sœur White dëggal na ci yoon wu jub ne moo nekkoon lu jub ci xam-xam boobu. Xam-xam boobu, bi ñu ko tegtaloona ci “taabal yi” yu ñu wax ci “téere” Habakkuk, mooy lu “ngir jamono jiy ñëw.” Ubbig “téere” boobu wone na “doom yu dëng, yu fenkat.” “Doom” mooy màndarga maas gu mujj gi, kon “jamono jiy ñëw,” ci kàddu Yàlla gi ci Esayi, dees na ko fësal bu leer ne mooy fan yi mujj ci àtteb séetlu bi.

Esayi wax ne “doom yu fen” dinañu bañ ndigalu yonent yi te ñu ngi ko teewal ci “taabal” ba, bi ñu bind ci “téere” bi, ndaxte ñoom ne “gisékat yi, buleen gis; te yonent yi, buleen nu wax lu jub, waxleen nu lu nooy, yégleen nu nax.” Ci atum 1863, Adantisimu Lawodise dafa tàmbalee jëfandikoo njëg mu yokku ngir matal ñaanu doom yu fen ya. Jëf jooju, Esayi daf ko teewal ni bañ yoon yu mag yi nekk fondasiyoŋ yi Millerite yi, ndaxte ñu ne: “gënnleen ci yoon wi, wëlbëtilleen bàyyi xáll wi, defleen ba Aji Sellu Israayil dëddu sunu kanam.” Xáll wi mooy yoon wi, mooy yoon yu mag yi Yeremi wax.

Noonu la Boroom bi wax: Taxawleen ci yoon yi, te xoolleen, te laajleen yoon yu jëkk ya, ana yoon wu baax wi; doxleen ci moom, te dingeen gis noflaay ci seen bakkan. Waaye ñoom nee nañu: Dunu dox ci moom. Jérémie 6:16.

Bañu fenk yu “fenkat” yi bañ Yàllaam Yàrmiyà ci “yoonu màgg yi,” loolu mooy bañ yégle gu “Yuuxu Digg-bi guddi,” fa “noppalu” nekk; te mooy it “noppalu ak yeesal gi” ga ñu bëgguloon dégg ci Esayi, te mooy it yeesal gi ci yégle biddiw tàggat wu mujj wi. Yégle googu mooy yégle gu “Yuuxu Digg-bi guddi,” gi ñu tegtal ci jaar-jaari waa Millérite yi te waxir ko ci kaw “taabal yi” yi ñu menci ci ab “téere.” Bañu fenk yu “fenkat” yi bañ yégle gu “Yuuxu Digg-bi guddi,” dañu ko tegtal ci seen bëgg a “tax a ñu dakkal Kan Màggu Israayil bi ci seen kanam.” Njàngum njëkk wa Ellen White, mi Alpha ak Omega di fésal bu baax ngir tegtal mujje gi, day xamale yoonu ñi jub, di màndargaal leer gi ci njàlbéenam, ak moom ki jiite “boroom xel yi” ba ci mujju yoon wi.

«Ñoo am nañu leen téye ca ginaawam, ca njàlbéenu yoon wa, leer gu xonq; te malaaka mi wax ma ne mooy “yuuxu guddi digg bi.” Leer googu dafa leer ci yoon wépp, te di leeral seen tànk, ngir bañ a daanu.»

«Su ñu saxee ci seeni bët, di xool rekk Yeesu, mi nekkoon ci seen kanam, di leen jiite jëm ca dëkk ba, dañoo nekkoon ci kaaraange. Waaye bu yàggul, ñenn ci ñoom sonn nañu, ne dëkk baa sore lool, te yaakaaroon nañu ne dinga fa agsi woon lu jiitu. Noonu Yeesu daan na leen dooleel, di yékkati ayu ndeyjooram ndijoor bu tedd bi, te leer gu jóge ci ayu ndeyjooram ga daan na wër mbooloom advaŋs bi; ñu yuuxu ne: “Alleluia!” Ñeneen ñi nag, ci gaaw-gàtt, weddi nañu leer ga nekkoon ca ginnaawam, ne du Yàlla moo leen gënne ba tollu fii. Leer ga nekkoon ca ginnaawam sàŋku na, ba tax seen tànk nekk ci lëndëm gu mat sëkk; ñu daanu, gisatul màndarga ga ak Yeesu, te rot ci yoon wi, daldi daanu suuf ci àddina suuf si lëndëm te bon bi ci suuf.» Christian Experience and Teachings of Ellen G. White, 57.

Nekk na woon yénoon ci tàmbali bi ak ci mujj ga, mooy woon leeru Yuuxu Guddi gi. Yeesu (Ku Sell ki bu Israayil) lañu bëgg woon mu dakk nekk ci seen kanam. Leer gi jóge ci loxo ndeyjooram ju màgg ji ci ndijooru Yeesu, mooy woon leeru Yuuxu Guddi gi, ni ko tektalee ci kaw “xaru yi” yi ñu bind ci “téere bi”. Bàyyi gi “doom yu fenkat yi” bàyyi woon xibaaru Yuuxu Guddi gi bu Almasi bi, ak yoon wi ñu war a doxee ca kawam, indi woon àtteb Yàlla ci seen kaw bi ñuy daanu génŋ yoon wi. “Miir mu kawé mi” mi ñuy tojal saa si, mooy “miir” mi taxawoon ngir tasare diggante njël ak nguur, te ñu koy yàq ci ndigalu Dibeer bu waxtu wu gaaw a ñëw. Àtte boobu dina ñëw “saa si ci benn xaatim”, te dina mel ni “tojalu ndablu bindkat bi ñu dammat ba muy xetti-xetti.” Mooy àtte bi ànd ak bi ñuy wëlbëti suuf sarxal bu Seytaane bi ñuy wax “lu bes bi”, ba jëfandikoo ko ni muy màndargay Almasi bi.

Ndax se seen dëppal mbir yi ba mu waññiku dinañu ko jàpp ni ban la ndefkat buy def ban di jëfandikoo; ndax mbind mi mën na wax ci ki ko bind ne: “Moom defu ma”? walla ndax liñu bind mën na wax ci ki ko bind ne: “Amul xam-xam”? Esayi 29:16.

“Bés bu njëkk bi” mooy dëgg wax ju yonent bi, te mooy li boole ñaari aaya yu nekk ci Daniel fukk ak ñaar, yi mel ni dañuy wone wuute bi nekk diggante ñi bon ak ñi xam. “Bés bu njëkk bi” mooy dëgg gi ñi jot nax gu tar gi ci 2 Thessalonians bañ. “Bés bu njëkk bi” dafay tegtal bëgg-bëgg “doom yu fenkat yi” ngir def ba Aji Sellu Israyil sore leen ci yoon. Te seeni mbugal dees na ko tegtale ci noppalu banqaasu tabaxkat banqaas; te li ci des mooy nataalu xalis jàkke bu ñi sànk gëm yi, ndaxte ak pàcc yi damm te des ci banqaasu tabaxkat bu damm ba noppi, “duñu gis” “benn xob ngir jël safara ci kër ga, walla ngir jël ndox ci teen ba.”

“Safara” ak “ndox” ñépp dañuy misaal Xelum Yàlla Mi Sell Mi, ni noonu itam diwlin bi nekk ci léebub fukki janq yi. Bu Yuuxu Guddi Gi ñëwee bëgg-bëgg ci benn saa, ni mu amee woon ca ndaje màkkaanu Exeter ba ci weeru Àwgust 1844, du man a nekk ngir “doom yu fenkat yi” gis benn diwlin sax (ndox walla safara). Wootees na leen ñu “dellu,” gannaaw njàqare gu jëkk ga, ni ko Yirmiya woon, waaye bañ nañu ko.

Kàdduy yegg nañu ko, te lekk naa leen; te sa kàddu nekk na ma mbég ak bànnexu sama xol; ndaxte tudd nañu ma sa tur, yaw Boroom bi Yàlla bu Aji Mbooloo yi. Toguma woon ci mbooloom ñi di ñaawal, te béguma ak ñoom; ma toogoon sama bopp ndax sa loxo, ndaxte feesal nga ma mer. Lu tax sama metit sax ba fàww, te sama gaañu fajul, di bañ a wér? Ndax da ngay nekk ci man mel ni ku fen, mel ni ndox mu wow te maneesu ko wóolu? Moo tax Boroom bi nee na: Su fekke nga dellu, dinaa la delloo, te dinga taxaw ci sama kanam; te su fekke nga tanne li wert ci li yàqu, dinga mel ni sama gémmiñ; nañu dellu ci yaw, waaye yaw bul dellu ci ñoom. Te dinaa la defal xeet wii miir bu xànjaram bu dëgër; dinañu la xeex, waaye duñu la man, ndaxte maa ngi ànd ak yaw ngir musal la te rawati la, kàddug Boroom bi. Te dinaa la musal ci loxol ña bon, te dinaa la jotoo ci loxol ñi tiit. Yeremi 15:16–21.

Yeremi moo ngi tegtal ñi dellusi gannaaw njëkk njàqare ga. Ñoom lañu dugge ci liggéeyu tase “li am solo” ak “li bon”, ngir “taxaw ci kanam” Boroom bi te nekk ni “gémmiñu” Boroom bi. Ñoom lañu Daniyel tegtal ci saar ñenteel ba, ni ñuy xam seen xalis tasaaroo, te gannaaw loolu ñuy ñaan ñaane yi ci Léwitiik ñeent-fukk ak juróom-benn. Ñoom lañu itam Daniyel, Yeremi ak wottukati Habakuk tegtal, ñi ñu jàppale ak “doom yu fen”. “Doom yu fen” yooyu, “Aji Sell ji ci Israyel” waxoon na leen itam ba Mu naan: “ci dellusi ak noflaay ngeen di mucc; ci dal ak kóolote la seen doole nekk: waaye bëggoonuleen.”

Bijoux yi Miller mooy dëgg yi ñu tekke ci taabali Habakuk yi, te yooyu mooy aji-wone yi di tegtal nattu yégle Buuxu Guddi gi, bi jur ñaari xeet yu bokk ci jamono yu di màggal. Màndarga géeg gu ñu feeñal ci kaw bijou yooyu mooy “bes bu nekk.” Miller amoon njub ci xam-xamam bu jëm ci “bes bu nekk,” waaye xam-xamam boobu dañoo ko téye woon ci jaar-jaar bi mu dundee, te bijou yi mu daan jëfandikoo ngir samp ci kaw taabal bi nekk ci diggante këram, léegi dañuy leer fukki yoon gën a leer li ñu doon leer ba Miller di leen njëkk a teg ci kaw taabalam. Léegi nekk nañu ci ab boyet bu gën a yaatu, ndaxte boyet boobu léegi du doon tegtal Biibël rekk, ni mu doon nekke woon ci jamono Miller, waaye léegi muy tegtal ñoom ñaar: Biibël ak Xelum Yonent gi.

Ñaari ñaari seede yooyu lañuy jur leeru nattu gi ci mujj yoon yi, te itam ñaari seede yooyu lañuy doon benn kërgu xeex gu mag ci mujj yoon yi. Miller gis na xeex bi, ndax ci ay géntam dañu jël sañseetam (Biibël bi), ba xàttaat ko. Yaxya, miy tegu “boroom xel yi” ci mujj yoon yi, “nekkoon na ca dunu buñuy wax Patmos, ngir Kàddug Yàlla, ak ngir seedeel Yeesu Kirist.” Yaxya dafa doon sonnalu ndax gëm na yégleb yoon wi ci ñaari mbind yi, mooy Biibël bi ak bindi Ellen White yi.

Dina kontine seetaan ci dëgg yi ñu teewal ci peeñu dexe Ulai biñu ubbiwoon ci 1798, ci baat bii di ñew.

“Amuñu dara lu nuy ragal ci kanam, gannaaw rekk nu fàtte ni Boroom bi jiitewóon na nu, ak njàngaleem ci sunu jaar-jaari ba weesu.” *Life Sketches*, 196.